

Uredništvo in upraviteljstvo v Ptuju
v gledališkem poslopu.

Štajerc izhaja vsaki drugi petek,
datiran z dne naslednje nedelje.

Dopisi dobrodošli.

Rokopisi se ne vračajo in se morajo
najdalje do ponedeljka pred izdajo do-
tične številke vpsolati.

Štajerc.

Posamezna številka velja v Ptuju za
celo leto K 1.— s poštnino K 1.20.
Za inserate uredništvo in upraviteljstvo
ni odgovorno.

Cena oznanil je za:

1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—.
 $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—.
 $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—
Pri večkratnem oznanilu je cena po-
sebno znižana.

Štev. 26.

V Ptuju v nedeljo dne 28. decembra 1902.

III. letnik.

Božič.

Tiha, mirna je noč! Luna sije na nebu in sneg pokriva polje in travnike. Narava se je spravila že davno k počitku in tudi človek si želi miru. In mir je prišel na zemljo, mir, katerega so nam podelila nebesa!

„Čast Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje“, tako so peli angelji, ko se je rodilo nebeško dete tam v Betlehemu!

In mi ljudje — kaki smo mi? Mi se sovražimo, sosed preganja soseda, prijatelj prijatelja, brat brata! V marsikateri kmečki hiši je zbrana cela družina, gospodar in gospodinja, otroci, vsi se veselijo lepih božičnih praznikov, tam zadi v kotu pa sedi starček, oče cele rodbine, kateremu se je odločil najslabši prostor. Srce ga boli in solza v njegovem očesu priča o nehvaležnosti tistih, katerim je dal življenje in katere je zredil.

Zakaj se tako godi, zakaj se mi ljudje tako preganjamo, iz česa to izhaja, ko pa vendar imamo

vsí dovolj prostora na svetu. Ja, Bogu bodi potoženo, vzrokov za to je mnogo, ti so: prevzetnost, napuh, lakomnost, nevošljivost in hujskanje!

Največje sovraštvo je dandanes med narodi. To ni odmev sovraštva v naši hiši, to sovraštvo je povzročeno! Kdo je tega kriv? Povzročili so to tisti, katerim se je naročilo, da bi oznanjevali mir!

Kdo je zanesel prepír v občino, kdo je posegel v družbinsko življenje, kdo je s tem povzročil preganjanje in sovraštvo?

Pa ne samo sovraštvo v domači hiši, ne samo sovraštvo v občini se je s tem povzročilo, zasejalo se je to sovraštvo tudi med naroda, katera sta odvisna eden od drugega.

Ti si Nemeč, jaz sem Slovenec, to dandanes toliko pomeni, kakor da nas ne bi bil vstvaril eden in isti Nebeški Oče.

In vendar smo bratje, vendar smo otroci enega Nebeškega Očeta, zakaj se toraj sovražimo?

Tiha noč, sveta noč! Bog daj, da bi nehalo v tej noči vse preganjanje, vse sovraštvo!

Pripovedka o fantu, ki je z mačkami oral.

Konec.

Napovedali pa so staremu kralju drugi knezi vojsko. Mladi kralj pa pravi: „Sem že jezen, imam že dosti, ni mi treba štiri dni nič jesti prinesiti!“ Od notrej zatakne vrata, vzame tisto srebrno uzdo, skoči skozi okno in gre na tisti travnik, potrese uzdo, in prišel je tisti srebrni konj, prinesel, kar je bilo za princa treba obleke. Sleče svoje navadno obleko, obleče princévsko, osedla konja in zajezi. Tako ročno sta bila na vojski kakor blisk, in začel se je s sovražnikom vojskovati, tako, da je kmalu tiste tri dežele dobil nazaj in še tri druge pribojeval. Potlej je kar ročno z bojišča izginil, tako da niso nič vedeli, kdaj. Ko pride spet na travnik, sleče se in ročno gre domov na peč z mačkami oral. Ko odpahne vrata, naglo mu prinese kraljičina jesti, bila je prav vesela in mu je rekla: „O, kako gre našemu očetu dobro! So že izgubljene tri dežele dobili nazaj in še tri druge privojskovali.“ Fant se je pa na tihem smejal.

Potem je bil nekaj časa mir, pa spet so kralji novemu kralju napovedali vojsko; kajti vsak nov kralj si mora krono zaslužiti z vojsko, tako si jo mora tudi ta. Zbrali so se vsi sosedni kralji in so se začeli proti njemu vojskovati. Spet se je stari kralj moral iti vojskovati; z mladim ni bilo nič, samo na peči je z mačkami oral. Hudo se je bojeval, prav slabo mu je šlo, štiri dežele je že zgubil.

Prišla je kraljičina k fantu, ki je na peči z mačkami oral in mu je dejala: „Glej, ti se kar doma s temi mačkami pečaš, očetu gre pa tako slabo na vojski, da so že štiri dežele izgubili! A fant pravi: „Zdaj sem spet jezen, ni mi treba pet dnij prinesiti jest.“ Od znotraj zatakne vrata, vzame zlato uzdo, skoči doli skozi okno in gre na tist travnik, potrese zlato uzdo, pride tist zlat konj in prinese za kralja zlato obleko, orožja in kar je bilo za kralja potreba. Konja osedla in ga zajaše; najedenkrat kakor blisk sta bila na vojski. Ko prideta do sovražnika, sta se tako hudo z njim bojevala, da sta naenkrat tiste izgubljene štiri dežele nazaj pridobila in še druge štiri pribojevala. Spet jim je hotel kar na tihem pobeg-

Našim naročnikom!

Vsem našim vrlim naprednim kmetom želimo veseli božič in srečno novo leto!

Na koncu leta oziramo se nekoliko na naše delovanje v preteklem in z veseljem moramo priznati, da naš trud v tem letu ni bil zastoj.

To je pokazalo vedno se množeče število naročnikov, vedno večje število dopisnikov, kateri vsi so se obračali do našega lista v trdnem opravičenem zaupanju, da je le on edini in pravi list, o katerem se zamore brez dvoma trditi, da zastopa pravico in kateremu največja naloga je, pomagati kmečkemu stanu.

Pri tej priložnosti zahvaliti se nam je v prvi vrsti vsem dopisnikom za njihovo neutrudno delovanje, kateri so s tem pokazali, da je tudi njim za to, pomagati kmetu in mu njegovo stališče pojasniti. Hvala pa tudi vedno večjemu številu naročnikov, kar nas še bolj veseli radi tega, ker s tem smo sprevideli, da se postavljate kmetje vedno trdnejše na svoje noge.

Kakor v pretečenem letu, bode tudi v novem letu naša naloga, zahtevam, katere se stavijo do našega lista, popolnoma zadostiti. Po našem dosedanem geslu bomo tudi nadalje delovali na to, da bode naš list vsakomur ne samo v zabavo, ampak tudi v poduk in v pojasnilo v vseh zadevah.

Radi tega prosimo naše naročnike, da se v vsakem oziru zaupno obrnejo do nas, ker naša največja naloga je in bode tudi nadalje, temoto nad ljudstvom odkriti in spraviti svetlobo med nje. Prosimo pa tudi naše dopisnike, naj nas še nadalje podpirajo in delujejo z nami vred za popoljšanje kmečkega stanu.

Kakor smo že v zadnji številki omenili, bode

nititi z bojišča, pa stari kralj je rekel: „Moramo ga dobiti, kdo je; če ne, skusimo ga raniti.“

Vojaki naredijo kolobar, da bi ga bili zajeli v sredo, on jim je pa z roko mahal, naj bi mu prostor naredili, toda mu ga niso. Požene konja, da bi skočil čez kolobar, a tedaj ga jeden vojakov udari z mečem po nogi, da ga je ranil. Stari kralj ročno priskoči in potegne z vratu robec, da princu obvežejo rano, princ pa naglo konja zajaše in izgineta vojakom in kralju izpred očíj. Gre na tist travnik, sleče prinčevsko obleko in obleče navadno, pobere v torbo svoje mačke in gre domov za peč z mačkami orat. Ko je vojska minila, pridejo vsi kralji in večji gospodi na kosilo k temu kralju, da so mu voščili srečo in blagoslov. Uganjali so tudi vse sorte burke in eden poreče kralju: „Kje imate pa mladega kralja?“ Stari je dejal: „Pustimo ga, naj z mačkami orje!“ Vsi so začeli: „Naj k nam pride, da bo tukaj z mačkami oral, da se mu bomo smijali.“ Gre starejši kralj po njega, toda ni šel rad; komaj, komaj ga je spravil. Pripelje svoje mačke v sobo, kjer so bili kralji in večji gospodje,

list izhajal od novega leta naprej v večji obliki ter bode naročnina zvišana na **eden goldinar**.

Prosimo torej cenj. naročnike, da nam naročnine pošljejo v tem mesecu, kajti brez naročnine lista nihče več ne dobi, ker tudi mi imamo veliko stroškov; mi moramo vsako vrstico plačati.

Spodnje-štajerske novice.

Otrok je zgorel. V Gerdorfu blizu Špilkfelda so pustili pri kmetu, po domače Troperju, mladoletnega otroka samega v hiši. Otrok je prišel do šibice ali užigalic in se je ž njimi igral. Pri tem se mu je zanetila obleka in otrok je malone popolnoma zgorel. Domačini so mrtvega našli in se bodejo morali radi tega, ker so pustili otroka brez nadzorstva, zagovarjati pred sodnijo. Matere, pazite na vaše otroke, pazite na užigalice.

Nesreča. Znani veleposestnik na Bregu pri Ptuj, gospod Franc Leskošek, je dne 11. t. m. v Popovcah tako nesrečno padel, da si je zlomil levo nogo.

Otroka je umorila. Franciška Krainc, posestnikova hči v občini Mala Nedelja, je bila pred kratkem v noščem stanu, kateri je naenkrat preminul, ne da bi bila komu pokazala otroka. To je zazvedela žandarmerija in je dekle o tem povpraševala. Po dolgem laganju je vendar priznala, da je dne 27. septembra tega leta v jutro porodila otroka, katerega je s cunjami zadušila. Mrtvega otroka je zakopala kakih 50 korakov od hiše v vinogradu. Otroka so izkopali in jim je nečloveška mati sama pokazala, kam ga je zakopala. Nato so še komaj 20 let staro nesrečnico izročili ljutomerski c. kr. sodniji.

Smrt pod brzovlakom. Dne 10. t. m. je hotel pri Grobelni železnični pomagač J. Šolinc okoli 12. ure po noči prekoračiti železnični tir. Pri tem ni zapazil, da se je pripeljal proti njemu brzovlak. Lo-

in eden ga vpraša: „Ali je kaj huda ta žival?“ Pravi: „Huda!“ Potem jedno malo za rep stisne, pa je tako zamijavkala, da so se vsi zgenili. Potlej je začel orati ž njimi, se mu je pa jedna hlačnica gori zavila, in videli so kralji nogo obvezano. Kralj pa ga vpraša: „Kaj si naredil na nogi?“ On odgovori: „Ta žival me je ugriznila.“

Kralj pa je poznal svoj robec, in drugi, da so ga na vojski ranili, potlej so ga na mizo posadili in spoznali za kralja. Sedaj jim je tudi povedal, kako se mu je godilo, da je dobil mesengastega, srebernega in zlatega konja. Vzel je svoje uzde in je šel na dvorišče, tukaj se ga že čakali vsi tri konji in so mu rekli: „Sedaj nam moraš vsem glave posekati!“ On jim je pa dejal: „Kako vam bom glave posekal, ko ste mi storili toliko dobrega?“ Konji so dejali: „Če nam ti glav ne posekaš, bomo pa mi tebe umorili!“ Potlej je vsakemu glavo odsekal in so se izprevrgli v tri kralje in so mu rekli: „Sedaj si nas rešil.“ Potem so šli, da ni vedel kam. Fant pa je ostal v grajščini in je tukaj kraljeval do smrti.

komotiva je nesrečneža potegnila pod sebe in ga popolnoma zmečkala. Bil je najbrž takoj mrtev. Nesreča se je pripetila morda radi tega, ker si je bil potegnil Šolinc kapo popolnoma po ušesih, da bi jih varoval pred mrazom in radi tega ni čul vlaka, ki se mu je bližal. Mogoče je tudi, da mu je v nesrečnem trenutku tik železnega tira v temi spodletelo in je tako nesrečno padel, da je prišel pod lokomotivo.

Cigani — roparji. Cigana Müller in Seger sta dne 17. septembra t. l. orepala Fr. Draušbacherja na cesti med Mislinjem in Pamečami pri Slov. Gradcu za 7 kron 10 vinarjev, tobak, pipo in steklenico zdravila. Celjski porotniki so obsodili oba cigana na 10 let težke ječe.

Dopisi.

Od Sv. Ruperta v Slov. Gor. Dragi „Štajerc“! Po dolgem poterpežljivem prenašanju smo vsekakor primorani, pritožiti se onim, ki ljubijo pravico. Ni bilo nas še slišati v pritožbi — a sedaj prosim izvenrednost že sama ob sebi svojega plačila. Ni bilo tudi tukaj še gospoda, kateri bi bil le po oblačilu podoben duhovniku, kakor je žalibog to sedaj. Pač se spominja zdaj Roperčka fara miroljubnega starca, poprejšnega župnika, kajti prišel je drugi in to je sedanjemu burnokervni gospod Pajtler, kateremu pa ni za mir, njegov duh je zamaknjen globoko v politiko in v posvetno bogastvo. V posojilnici pri Sv. Lenartu z trepetajočimi rokami zлага skupaj svoj zaklad božji namestnik sam, kot uradnik za svoje ovčice. Na prvo zahtevanje kupiti mu je morala fara prostor, da se je postavil na njega hlev za živino. To si je dal postaviti na gričku tik zadnjih cerkvenih vrat, kjer je videti, da bi se lahko gnojnica dol k cerkvi cedila. Ob enem naložilo se nam je drugo breme, to je za novo šolo, katera je veljala okoli trideset tisoč goldinarjev. Stara šola bila je veliko let dosti prostorna, ker pa smo ubogi Roperčani že tako težko pogrešali teater v mili naši dolini, porabiti se je morala stara šola za teater, katerega je z velikimi zaslugami ustanovilo naše sedajno duhovstvo! Tako tedaj ljubi faran, ako hočeš kaj videti na svetu, idi v teater — ako sodiš pametno, sprevidiš takoj, kako se predstave imenujejo in rekel bodeš: Te čudodelne predstave pod vodstvom duhovnikov imenujejo se norčevanje svetnikov, razven Herodeža, isti menda ni svetnik. — Kaj še več stori za nas gospod župnik? V prvi vrsti hudo preklinja! Ali ni res? Gospod župnik, koliko hudičev, satanov, ravbarjev, falotov, ste morali na uboge farane nakričati popred, ko vam naznanijo, ali vsaj sami spoznate, da vas mora že biti in vas je fara sita do ušes. O hiši, katera je poštena, kjer otroci v strahu starišev pošteno živijo in kjer slišiš pobožno moliti, govore župnik, da je hudičeva hiša, kjer se pa najde zares sam napuh in strast bogatina, ta le je župniku blaga hišica. Za sv. misjon je pripravljaj neke može tako-le: „Hudiči, faloti i. t. d., ki hodite k drugi cerkvi, tam lum-

pate!“ Pač težko vidiš enega teh občanov, da bi kak krajcar v gostilni izdal. Pomisliti je pa, kdo naj bi bil tako neumen, ako stanuje pri lepi glavni cesti in bi šel rajše do kolen v blato, ko ima bližnja pot k drugi cerkvi. Ali se pa ne obhaja povsod enaka služba božja? Mislite pa morebiti gospod župnik, da žene ljudi veselje k Vam? Mislite, da sliši pravi katoličan rajši grozno kletvico in šinfanji mesto pridige, ktere pa še žalibog od Vas spodobni nikdo slišal. Ni se toraj čuditi, ako se že stari možje pogovarjajo, bolje je ostati doma, kot ednako poslušati. Ko prinese nekoč žena k krstu otroka, j kričal župnik ves besen nad njo, kaj se mešate „ksindl“, to so sami hudiči i. t. d. Pomisliti je, ali ta nedolžni otrok ni bil človeško bitje, in ako bi ga ta žena ne nesla k krstu, gotovo bi ga morala nesti druga. Kako se je godilo drugi ženi? Župnik ni kerstiti ni hotel, rekel je, da je prepozno, tako j morala domov prav daleč in drugi dan otroka zope prinesti. Ali bi bilo prav, ako bi bil otrok tačas bre kersta umrl, kajti smrt ne razume, kaj je pozno ali za časa. Ko pride mož po spovednika svoji ženi gospoda močno zaboli, zato jezno vpraša: Kaj j fal?“ Ko je to spoved nerad opravil, govoril je bolnici: „Saj še ta baba ne bo umrla!“ Dogodilo s je še nekaj bolj žalostnega, ko je prišel mož p spovednika neki 20-letni umirajoči deklici. Ker p je Ragöznica precej daleč, ni našel pomoči; mora je iti v tujo faro k Vurbergu, a tudi ta gospod bre dovoljenja domačega ni šel, zato gre še v tretjo faro k Sv. Barbari. Toda ta gospod je prišel na pol pota ko je prišlo poročilo, da je reva že umrla. V posojilnico pač pride gospod, naj si bi bilo še najslabše vreme in daleč; tam se je pa v gostilni še po polnoči s kmeti zaradi politike prepiral. Ako je pokazal moč telesa, je naš gospod župnik povsod pripravljaj rekoč, kdo se gre ž njim poskusiti. Ah grozni pa j srd na „Štajerca“. Ta le mu kri razgreva in cel možgane tako, da je še celo na pokopališču pred odprto jamo nekega 80 letnega starčka, v svoji strošeni pridigi moral govoriti o „Štajercu“. Pikati je mora še celo tu mirne ljudi in žalosti ihtečega, za očeton žalujočega sina; grozni napuh in sovraštvo še tuka nista mirovala. To je res kaj strašnega. Ali sme ali zamore drugi človek kaj ednakega uganjati, ako bi bil vsaj pri zdravi pameti? Radovedni smo teda gospod župnik, kaj bode porekla škofijska oblast ako se to izve? Silno je burkala kri gospodu o času volitev, ni vedel, kje da je, kam naj vse let da se pridobijo somišleniki. Kdor se je dal o sladkih besed nagovoriti, pomisli le malo besede, ktere je sam izrazil tvoj izvoljenec, govoreč z kmetom „Če temu prodamo posestvo, pa pride na nje drug gospodar!“ Kaj ne, goreče srce za kmečki stan volil? Le tako delaj naprej, tedaj boš vsaj še na dalje norec ostal. Ako greš k pridgi župnika, sliši po navadi: „Štajerc“ je hudič in kateri „Štajerca bere, je hudič. Gotovo pa Vi gospod župnik, tudi „Štajerca berete!!! Nič mu ne bodete prizadeli, ako

ravno bodete še tako na prižnici mlatili, misleč, da pada po njem, kajti lastnosprevidnih resnic ne bodete vi in nikdo drug ljudstvu prikriji. Škoda pa je, da „Štajerc“ ni že davno izhajal, da ne bi bilo imelo naše ljudstvo edino le sebičnih, za svoj žep si prizadevajočih farških spisov in časnikov. Gotovo bi že potem bil davno popred zvedel zaslepljen kmet, kakšno perje da imajo oni ropni ptiči, ki se brez dela in truda od njega tako debelo pitajo. Naš gospod župnik pa računni le iz usmiljenega srca za pokoro pet goldinarjev, kar poprej nobeden, za pokoreb je plačal kmet pred kratkim sto in dve kroni in seveda še nekaj helarjev, plačati je celo za vodo, katero poškropi župnik po ženi, kadar gre k pelavanju, 25 krajcarjev. Ljubi „Štajerc“! Ako slišiš tedaj dandanes iste klice: vera je v nevarnosti, vera peša, potem si lahko iz tega dopisa razsodiš, ali so gospodje v dolgih suknhah temu krivi, ali so pa temu krivi farani. Ko je nedavno nekdo izmed faranov v „Štajercu“ omenil, da je župnik le prijatelj bogatina, da pa ne mara ubozega kmeta (izvzemši njegovih denarjev, klobas in pa njegovega mošta), bilo je to malo, a popolnoma resnično. Vendar pa je mislil gospod župnik vse zidovje v farovžu in v cerkvi z glavo podreti. Kar po korporalsko je zapovedal občini, v kateri je slutil dopisnika, naj prekličje. Vedite gospod župnik, kdor resnico prekličje, ta laže! Ker pa se je nahajal v odboru iste občine veliki prijatelj farovža, kateri pa je sedaj že Vašega zapovedovanja sam popolnoma sit, se je ta možiček osrčil in pisal v „Fihposu“ pismo, da ni tako in da obžaluje gospoda župnika. Nekateri drugi odborniki pa so mu podpisali, ker niso vedeli, kaj je komponiral (sestavil) on. Koga pa bodete sedaj primorali, da bode tako neumen in o tem našem dopisu preklical in — lagal. Častiti gospod župnik, no, pa popravite vi, ako imate pogum. Povemo pa Vam že sedaj, da še pride, ako bodete le eno besedico lagali, še mnogo mnogo več od Vas v svet. Ne mislite si, da smo zares samo Vaši sužniki in da smete Vi z nami storiti, kar se Vam poljubi. Ako pa Vas ta huda bolezen ne bode pustila, ako se ne bodete poboljšali, morali Vas bodemo še z drugimi mažami mazati. — Neustrašeni farani. (Opomba uredništva: Tukaj sledi več podpisov.)

Od Hebne peči. Ljubi „Štajerc“! Gotovo se boš smejal, če ti povem, da te tudi pri nas ne vidijo radi klerikalci. Ker pa te bere že več kod 200.000 ljudi, te naši nasprotniki z vso silo ne bodo mogli zatreti. Saj pri nas ni veliko takih, da volijo s klerikalci, če dobijo en „glažek kolmažovega“. Volitev pa z vero nima nič opraviti, si rekel ti — in tako je. Vsaki človek ti mora to verjeti, kateri nima tako trde glave, kakor je Hebna peč, Za danes ti pošljemo mi naprednjaki samo najsrčnejše pozdrave!

Iz Koroškega: (Deželnozbornske volitve) Deželnozbornske volitve so se, hvala Bogu na Koroškem končale in s ponosom smemo reči, za napredne kmete zelo dobro. Čeravno so se trudili župniki in kaplančki noč in dan, so vendar imeli prav malo

uspeha posebno med Slovenci. V 12 volilnih okrajih se je izvolilo v kmečki 3. kuriji 15 poslancev. Nemški kmetje so dobili 3 klerikalce, namreč duhovnika G. Weiss-a Dr. Pupovac-a in kmeta Krampl-na; mi Slovenci, ki volimo v kmečki kuriji 8 poslancev, smo poslali, čeravno nehoteč jednega samega klerikalca v zbornico, kateri bo rešil „katoliško“ reč propada. V splošni 4. kuriji so se izvolili vsi 4 naprednjaki. Za kmečko 3. kurijo so volili slovenski volilni okraji: Okraj Celovec in Borovlje: Franc Kiršner, posestnik in bivši deželni poslanec na Žihpoljah (1072 glasov) in Anton Wieser posestnik in župan v Škofjem dvoru (1042 g.) Klerikalci so imeli le 575 oziroma 606 glasov. Okraj Velikovec in Doberlaves: Valentin Plešivčnig posestnik na Ledu (594 g.) Njegov nasprotnik, že dobro znani vikar Val. Podgore je dobil 575 glasov. Da je imel propadnik duhoven Podgore, toliko glasov, se je dolžen zahvaliti župniku Frajberju v prvi vrsti pa svoji spretnosti, kot izvežban „agent“. Ta gospod teče vsako sredo po Velikovcu in kupuje od kmetov žito za klerikalno gospodarsko zadrugo v Sinčivasi. Naj živijo slovenski kmetje velikovskega in drobolskega okraja, kateri se niso bali tega „agenta“ in njegovih podrepnikov, ter so si raje zvolili kmeta, kateri jih bo gotovo dobro zastopal v deželnem zboru! Okraj Beljak — Sv. Paterjan in Rožek si je izvolil naprednjaka kmeta M. Oraža 861 glasov, državni poslanec in župan v Venrbergu, in g. Jože Huber-ja 860 g. župan v Rautu. Klerikalci so si priborili samo 597 oziroma 555 glasov. Okraj Pliberk in Železna Kapla, je izvoljen France Grafenaver 709 glasov, Janez Edlmann je dobil 144 glasov; veliko volilcev tega okraja je volilo tudi še druge napredne može. Okraj Trbiž in Podkloster; kmetje tega okraja so si izvolili naprednega, liberalnega Dr. M. Abuja 430 glasov. Ta gospod je zastopal ta okraj že v jednom prešnjem tečaju, izvrstno. „Volite z nami, Bog je z nami, mi bomo skrbeli za Vas.“ kričali so klerikalci pred volitvami, in glejte, Bog ni bil z njimi, ampak z nami, ker vsevedni Bog ljubi odkritosrčnost in pravico, pa ne zavijače in krivice. Kmetje, bodite pri vsaki volitvi previdni, kakor pri zadnji, in boljši časi Vas čakajo! Toraj 4 klerikalci bodo varovali v deželni zbornici klerikalstvo, naprednjakov je — 38. Koroški Slovenci so se prebudili. Bog daj, da bi se to zgodilo še drugod.

Izpred sodišča. Črešnjevski župnik, njega stara mati in „Micika“. Dne 10. t. m. se je vršila pred okrožnim sodiščem v Mariboru jako zanimljiva obravnava. Stvar je sledeča: Gospod župnik Janez Sušnik pripeljal je že iz Dobovec, kjer je bil naseljen kod kaplan, neko mlado Miciko, katera mu je uže ondi vse potrebno stregla, posteljo popravljala, rože zalivala i. t. d. Stara mati g. župnika tukaj tega razmerja ni trpela in bila je vedno vojska v farovžu. Stara mati imela je vedno ojstre oči in je na vsak način hotela to zvezo zatreti, ali bilo je zastoj.

Vsa jeza, žalost in britke materine solze niso pomagale, kajti g. župnik imel je preveliko ljubezen do bližnjega. Zaradi ojstrega postopanja je g. župnik mater večkrat kaznoval, kakor se je mati večkrat pri sosedih jokaje pritoževala. Neko jutro pritožila se je mati pri sosedih in med drugimi tudi pri nekemu Špragerju, da jo je sin na predvečer zaradi „Micike“ kaznoval, jo v neko izbo zaklenil ter trpinčil, da je resnično krvavela. Stara mati je soseda Špragerja, katerega je vedno jako spoštovala, prosila, naj jo pelje k sodnji ter ji pomaga, da sina toži. Sprager te prošnje in želje ni uslišal in 80 let stara mati se je sama podala na pot; — slaba pot pa in deževno vreme pa sta slabo mater prisilila, da se je morala vrniti. Pri tem je stvar ostala. Po preteku časa pa se je vendar Šprager dolžnega čutil ter je državnemu pravdnistvu stvar naznanil. C. kr. državno pravdnistvo je o tem preiskavo vpeljalo; ker je pa med tem mati umrla, se je preiskava zaradi pomanjkanja dokazov ustavila. Manjkalo je glavne priče. Župniku je šlo za vrat in namesto da bi bil prav miren in zadovoljen, tožil je Špragerja zaradi razžalenja časti in celo zaradi hudodelstva obrekovanja. Pri obravnavi v Slov. Bistrici je prvi sodnik Špragerja, kateri se je prav mlačno zagovarjal, obsodil na 8 dni zopora. Šprager je uložil priziv in pretresala se je stvar prav na tanko 10. t. m. pri otožnem sodišču v Mariboru. Obtoženca Špragerja, kateri je osebno prišel k obravnavi, je zastopal dr. Mravlag, tožitelja župnika, kateri ni imel poguma priti osebno k obravnavi, zastopal je znani bistromni dr. Pipuš. Obravnava se je razvijala jako zanimljivo, prebrali so se mnogovrstni zapisniki, prišli so zanimljivi dogodki na svetlo in bili bi se župniku lasje ježili, kakor še nikoli, ako bi bil osebno navzoč. Pa gospod je slutil, da stvar jako smrdi in je raje izostal; kajti take dogodke in tako jasne dokaze z lastnimi ušesi slušati, tega bi župnik gotovo ne prestal, če ravno je žiljav in hud, da ga ni hujšega. Špragerjev zagovornik dr. Mravlag, je natančno dognal in dokazal, da je Špragerjeva obdolžitev celo opravičena in resnična. Župnikov zastopnik dr. Pipuš je v dolgo trajajočem dolgočasnem govoru z vso silo hotel dokazati, da ga ni boljšega človeka, kakor je župnik. Sodni dvor je spoznal Špragerja celo nekrivega ter obsodil župnika Sušnika v plačilo vseh ogromnih stroškov. S tem je končno dognana stvar, na katero je bilo veliko oči napetih. Radovedni smo in videli bomo, kaj neki reče „Slov. Gospodar“ čez to. Kdor se še ne spominja nesramnega članka v „Slov. Gospodarju“ dne 9. oktobra t. l., št. 41, kateri članek izvira seveda iz strupenega peresa župnika Sušnika. „Slov. Gospodar“ je prečasnno vpil in juckal v omenjenem, od župnika Sušnika izkovanem članku. Pri tem, ko župnik Sušnik v članku nesramno blati in obrekuje dva stara farana, predrzno sam sebe hvalizuje kod „vrl in neustrašen mož“. Oj ti vrl in neustrašen mož, za danes molčimo ter se držimo ravno le tistih misli, katere je izrazil župnik Sušnik v „Slov. Gosp.“ dne 9. oktobra t. l. Župnik

Sušnik pravi namreč: „Za sedaj je on (namreč Kresnik) utekel obsodbi, pa prepričan naj bode, drugo se mu ne bode nič več posrečilo, ker bomo na tega ‚narodnjaka‘ in ‚kmetskega prijatelja‘ imeli bolj pozorne oči še, kod dosedaj in ga pokazali v pravi luči celemu svetu.“ Mi pa pravimo — Sušnik. Res je, da resnica vedno zmaga, zagrinjalo se je odmaknilo in prihodnost bode razsvetila jako zanimljive dogodke in reči, da bode svet strmel, kakovi junak je župnik Sušnik. „Slov. Gospodarju“ pa povemo na ves glas, da sme ponosen biti na take pristaše svoje, kateri so v nadlogo ljudstva in nečast častitemu duhovniškemu stanu. Župniku Sušniku še pa izjavimo, da je „Štajerc“ voljan sprejeti vsak popravek, da ne bode pa „Slov. Gosp.“ kakor že večkrat, kvasil, da „Štajerc“ nima poguma, sprejeti Sušnikovih popravkov. Radovedni smo, ali se bodejo vendar enkrat odprla ušesa in oči velečastitega škofijstva, ali je istemu ljubši presvetleni Sušnikov značaj ali nedolžna krščanska črešnjevka fara sv. Mihaela. Obžalovali bi, ako bi se vresničile župnikove trditve iz prižnice, ob času, ko so značajni farani iskali pomoči pri škofijstvu zoper predrzno postopanje župnikovo. V jezi in togotenju je župnik na prižnici žugal: „Vi me hodite k škofu tožit, pa ne bodete nič opravili, škof so mi vse izpovedali in rekli: „Vi gospod župnik le delujte tako naprej, kakor ste začeli, vi ste edino sposobni za Črešnjevce, dal bi Vam še boljšo faro, pa vas za Črešnjevce potrebujem.“ V priložnosti je kričal župnik na prižnici: „Jaz se ne bojim nikogar, ne kanonika, ne škofa, tam je kanonik gospod, tam pa škof, tu pa jaz, jaz ne stopim korak nazaj.“ Častiti priljubljeni knezoškof! Ali ste Vi to rekli? — Mi mislimo da ne, ako bi pa bilo res, obžalovali bi, da bi s tem jako trpela in hiralala Vaša dozdana priljubljenost in udanost pri ljudstvu. — Nekaj pa nam je dvomljivo; namreč to, da se o stvari nič ne krene. Mi stavimo naše premoženje, ako nam kdo dokaže, da je župnik Sušnik nekje posloval kot duhoven na fari v miru s farani in občani; povsod je spravil vse navskriž, tako, kakor tu. Stavimo pa tudi ravno tako, ako se nam dokaže, da je naša občina ali fara nekaj živela v najmanjši razprtiji z duhovščino, temveč v največji zastopnosti. Poprašajmo toraj, kje leži vzrok. Nikdar pa še ni bilo tako razdraženo ljudstvo, kakor ravno v zadnjem župnikovem poslovanju, v kakšen štadium pa še razmerje stopi, bode prihodnost pokazala. Izključno tako ne more ostati, tedaj pride do ojstre skrajnosti, ker dalje se krščansko in narodno ljudstvo ne pusti več po nedolžnem trpinčiti. Merodajni niso posamezniki, kateri se lahko preštejejo na prstih ene roke, grozna večina pa je enih misli in edina. Javno in jasno se vidijo od dne do dne žaloštni nasledki na krščanskem in narodnem polju, župnikovega sadu. Naj se stori kar in kako se hoče, mi samo vidimo da je težavno, pa kolikor vrljih g. duhovnov, kaplanov in župnikov žaluje in hira na kazenskih postajah (štrafpoštah) kam jih je knezoškofijska moč in oblast obsodila, med katerimi pa so gotovo sto odstotkov manj zakrivili ka-

kakor tukajšni terorizator, in to mogoče iz teh vzrokov, ker so prvi imeli toliko poguma in poštenja, škofijskemu sodišču svoje zakrivljene pogoške in slabosti odkritosrčno izpovedati, pri čem se je pa župniku Sušniku doslej posrečilo da je škofijstvu ali vse utajil, ali pa predrzno v največi ironiji spreobrnil. Mogoče bi bilo, da ima celo škofijstvo pred njim strah; mi strahu pred župnikom gotovo nimamo. Mi upamo, da te besede niso glas v zrak, temveč da najdejo uspeh na pravem mestu. Mi smo terpeli 5 let in sicer v ljubo častiti duhovščini; ako pa še zanaprej vendar zapazimo, da se nam od vsih strani klubuje, potem bomo našli pot, ter vedli, kam in kako bomo postopali. Upirali se bomo kakor zmiraj na golo pravico in resnico, zaničevali bomo laž. Pravica in resnica ste vsikdar in bodete gotovo tudi tukaj zmagale. Upajmo na dober in miren izid! — Živimo ja v dvajstem in ne v štirinajstem stoletju. Vesele in zdrave sv. božične praznike, novorojeno sveto dete se nas bode gotovo usmililo in nas rešilo vsih nadlog. Črešnjevčani.

Razne stvari.

Zopet konzum ki je šel rakom žvižgat. Hitro propadajo ti klerikalni konzumi, jako hitro. Drug za drugim izgine. Zdaj je pogorel zopet konzum v Tuhinji v kamniškem okraju na štajersko-kranjski meji. Tudi ta konzum so ustanovili duhovniki, tudi pri njem so obetali kmetom zlate gradove. Z velikim navdušenjem je šla dubovščina v boj za ta konzum, a vendar ga ni Bog „požegnal“, on ni svoji usodi utekel. Se dičnega Smolnikarja brat, ga niti z lurško vodo ni mogel oteti, konzumu ne da nihče več ničesar na upanje, niti ne najnovejši cestmojšter in podpredsednik doma — Žargi. Po dolgem, prav klavernem hiranju je „Gospodarska zveza“ odločila, da bode treba konzum v Zgornjem Tuhinju ozdraviti. Ozdravil se je tako, da ga — ni več. Zopet je toraj šel eden od klerikalnih konzumov žvižgat. Odkritosrčni priznamo, prehitro. Konzumi crkajo tako naglo drug za drugim, da bodo kmalu popolnoma izginili. S tem nam odide izvrstna snov in zato prosimo klerikalno stranko, naj poskrbi, da bodo konzumi počasneje propadali, da bodo med posameznimi propadi teh zadrug primerni presledki. No dragi kmet, ako še ti propadi teh klerikalnih zavodov niso že prižgali celo fabriko sveč, ki bi ti svetile na pravem potu, potem vedi, da smo zvedeli že zopet in sicer od treh drugih konzumov, v katerih je začelo v zadnjih tednih ob prilikah letnih računov grozovitno po — klerikalstvu smrdeti!!!

Zima in ptiči. Letošnja zima je jako hitro in nepričakovano prišla nad nas. Čeprav je zadnje dni nekaj odpustila, bomo vendar zopet v kratkem čutili njeno britkost. A bolj še jo bode čutila živina in posebno uboge ptičice. Zmrznjen sneg bode zopet pokrival zemljo in uboge ptice bodejo trpele zopet glad. Glad pa boli ravno tako stvar, kakor človeka. Glad je tisti gospodar sveta, kateremu se mora vklan-

jati vsako bitje, seveda tisto najbolj, katero ne ve govoriti in prositi. Dragi kmetje, ravno sedaj o Božiču, ki si pač tudi vsaki siromak privošči kaj boljšega, ravno sedaj, ko bi se rada veselila vsaka stvar prihoda Nebeškega Odrešenika, je prišel čas, da ne smemo pozabiti naših milih ljubeznivih ptičic. Draga gospodinja, vrži njim, kar ti ostane v kuhinji, naj se tudi nasitijo, dragi gospodar, privošči njim drobtinice ki ostanejo od kruha, in videla bodeta, da Vam bodejo ta bitja, ki ravno tako čutijo mrz in glad kakor vidva, to malo božično darilce stoterokrat povrnilo s tem, da vam bodejo v spomladi obirale gosence in drugo mrčes. Ako imata sočutje s temi božjimi stvarcami, vam bode Bog to stoterokrat povrnil. Bog vé kje so pri tej važni zadevi naši favorži? Gospodične v marsikaterem farovžu pečejo za Božič sladke potice, marsikatera stvar mora storiti smrt zato, da se ž njo okinči že preoblažena miza „gospodov“, vse je veselo, samo uboge ptičice ne dobijo ničesar. Draga mladina, dragi otroci, posnemajte naše vrle napredne učitelje, poglejte, kako vas ti lepo učijo, da ne smete loviti ptičic, temveč, da jim morate koliko mogoče v sedajnih mrzlih dneh postreči z drobtinicami, z odpadki itd. Ubogajte jih, saj bodete imeli dovolj veselja, ko bodete videli, kako zadovoljne so ptičice, te božje stvarce, tudi z najmanjšem darilcem. Podarite jim majhno božičnico in tudi vi vsi, jo bodete dobili prej ali slej od nebes!

Oddaja gozdnih drevesc. V svrhu pogozdovanja oddajajo se od državnega gozdnega vrta v Celju eden milijon različne vrste iglastih drevesc po nasledni ceni in sicer velja: 1000 komadov 3-letnih smrek (presajenih) 5 K, 1000 komadov 3-letnih smrek 4 K, 1000 komadov 2-letnih mecesnov 4 K, 1000 kom. 2-letnih belih borov 3 K. 1000 komadov 2-letnih črnih borov 3 K. Kdor hoče ta gozdna drevesca sprejeti, mora se javiti pri c. kr. okrajnem gozdarskem nadzorstvu v Celju in sicer za pomladno pogozdovanje najdalje do 31. januarija, za jesensko pogozdovanje najdalje do 15. septembra vsakega leta. Neimovitim gozdnim lastnikom oddajajo se gozdna drevesca brezplačno, to je: povrniti se morajo le stroški za izkopanje, zavitek in prevoznjo. Na prošnjah neimovitih lastnikov (vse brez koleka, štampelna) mora občinski urad izrečno potrditi njih neimovitost. Natanko naj se napovedo število in vrsta zahtevanih drevesc, naslov prošnjaka (pošta ali železnična postaja), kamor se drevesca naj pošljejo.

Iz deželnih zborov. Deželni zbori na Štajerskem, Češkem, v Galiciji, Solnogradu in v Šleziji bodejo začeli zborovati dne 29. decembra tega leta. Dne 19. se je odprl Nižje-Avstrijski dne 20. Moravski deželni zbor. Dne 22. se je pričelo zborovanje v deželnem zboru Gorica, Vorarlberg in Gornje-Avstrijsko. Kar se tiče drugih dežel, še se ni v tem oziru do sedaj nič določilo.

Novi vojni minister. Dosedajni vojni minister, Krieghammer je od svoje službe odstopil. Na njegovo mesto je imenovan Henrik vitez Pittreich.

Blaznik v peči. V blazniški oddelek graške bol-

nišnice so privedli dne 18. t. m. nekega delavca zaradi kroničnega pijančevanja. Ponoči je ušel strežnici ter se skrnil na hodniku v veliki peči. Splezal je od znotraj do vrhu ter tam zaspal. Ko so zjutraj zakurili peč, telednil je grozno opečen v plamen. Še isti dan je umrl.

Ptujski sodniki. Nekemu dohtarju, saj je itak vsem znan, po imenu „slepič“, se jako slabo godi. Radi tega pa je zbral trohico svojih možgan in je napisal celo kopico laži o ptujskih sodnikih. Sicer se jako čudimo, da odpira kranjski napredni list takim ljudem svoje predale, toda naj mu bo! Ta dohtar „slepič“ piše med drugim, da se vrši vsaka preiskava in vsako zaslišanje pri ptujski sodnji samo v nemškem jeziku. Kmetje, sodite sami ali ni to grozovitna laž! Ptujski sodniki občujejo s vsako slovensko stranko v popolnoma dobri slovenščini, tako, da jih je do sedaj pač vsakdor razumel. Ako pa ne govorijo tiste takozvane „nove slovensčine“, katero samo slovenski dohtarji razumejo, je to popolnoma prav. Zakaj le neki dohtarček „slepič“ toliko zmerja (šinfja) ptujске sodnike. Kmetje, vedite, samo radi tega, ker so mu tožbene stroške za več kakor polovico znižati morali. Zabranili so s tem seveda, da se kmet preveč ne guli, in to pa „slepiča“ peče; posebno, ker že ni 14 dni niti ene tožbe v svoje kremplje dobil, je grozna suša v njegovi kasi. „Slepiček“ le pusti ti pri miru sodnike, in premisli, da ptujski sodniki ne smejo pustiti kmeta guliti in da ga ne bodejo nikdar pustili v take neusmiljene kremplje, kakor jih ti imaš!

Kaplan je hotel zastrepiti župnika. Kakor smo že poročali v zadnji številki, je hotel v Bistrici na Koroškem kaplan Tomaz Mašek zastrepiti svojega župnika g. Strnada. Iz tega kraja se nam sledeče poroča: Zločinstvo kaplana Maška je sedaj popolnoma dokazano. Kaplan je v kral lanske leto svojemu župniku hranilnične (sparkasne) knjige glaseče na 2 tisoč goldinarjev in je malone ves denar vzdignil in za se porabil. Ker se je bal, da bi župnik njegovo tatvino sodnji naznanil, ga je hotel usmrtiti. Kaplan je namreč zvedel, da se hoče župnik peljati k hranilnici v Prago (glavno češko mesto) kjer je imel svoj denar položen, da bi tam pozvedel kaj se je z njegovimi hranilnimi knjižicami zgodilo. Napredni list v Celovcu „Freie Stimmen“ je priobčil v svoji zadnji številki dopis župnika Strnada, v katerem ta piše, da ni res, da bi bil on (župnik) grozil kaplanu, da ga hoče radi tatvine tožiti. Nadalje piše župnik sledeče: „Resnica pa je, da sem jaz v soboto pred poskušanim umorom sestavil brzojav (telegram), katerega je bral tudi kaplan Mašek. Ta telegram sem popoldan odposlal. — V telegramu sem pisal, da se hočem v torek odpeljati v Prago, da bodem tam pozvedel, kaj se je zgodilo z mojim denarjem. To je najbrž bil vzrok, da me je hotel kaplan napraviti za vekomaj mutaste ga, da potem ne bi prišlo njegovo zločinstvo na dan!“ — Tako piše župnik sam o svojem kaplanu. Bog nam pomagaj! — Kam bode prišla naša sv. vera?

Zunanje novice.

Glavno mesto Tokijo na Japonskem je gotovo najснаžnejše mesto na svetu. To mesto ima 800 javnih kopališč, v katerih se koplje povprečno okoli 300 tisoč ljudij na dan.

Menihi — žganjarji se lahko po pravici imenujejo francoski kartavzarji, katerim je tudi vlada odrekla obstoj. Po vseh provincijah imajo tovarne (fabrike) za kuhanje žganja. Ljudstvo se je navadilo pri njih pijančevanja in vsled tega zastavi in proda menihom svoja posestva ter se vdinja za delavce v kartajzarskih žganjarnah. Tako so samo v kantonu Saint Laurent du Pont nakupili kartavzi 6000 hektarov gozda in 1866 hektarov pašnikov!

Duhovnik — ubit učenca. V Valenciji je duhovnik Soler poučeval veronauk na duhovniškem zavodu s šibo, na koje koncih so pritrjene svinčene kroglice. Nedavno je 7letnega učenca Sanza tako dolgo pretepala s to šibo po glavi, da se je vdrla otroku kri iz ust in nosa ter je še isto noč umrl. Razjarjeno ljudstvo je naskočilo zavod ter pobilo vso šipe.

Kakor Salamon je razsodil na Kitajskem mandarin (tako se pravi visokim služabnikom na Kitajskem) neko pravdo med dvema ženama. K njemu ste prišli dve ženski z otrokom in vsaka je trdila, da je otrok njen. Mandarin je bil v zadregi — za to je poklical na pomoč svojo ženo. Ta se je takoj prijela dela. Otroka je vzela v drugo sobo in služabnikom je naročila, naj vlové veliko ribo v mestnem ribnjaku. Potem je naročila, naj slečejo otroka in opravijo ribo, ter jo pokrijejo. Potem je šel mandarin s Kitajkama k reki, kjer je takole razsodil: „Ker se pričkata za otroka, ne bo otrok nobeni prisojen, temveč ga vržem v vodo.“ In tako je tudi storil. Obe materi sta zaupili, a takoj je ena dejala: „Ne znam plavati“, ter se je obrnila. Ali druga se je vrgla nemudoma v vodo. Ribi se je kmalu oprostila obleka in riba je odplavala. Mati pa je bila končno sama že v nevarnosti, da utoni. „Skočite po njo!“ je velel mandarin služabnikom, kajti ona je prava mati“, ter ji je izročil doma otroka, drugo pa zaradi laži kaznoval.

Alfonz, kralj španski, se posebno ne muči z vladarskimi skrbmi. Kaj to pomeni kraljevati, izpozna lahko vsak po tem, da je mladi vladar Alfonz nekega zadnjega dne v dveh urah ustrelil 796 divjih in domačih zajcev, ki so mu jih poprej morali nagnati v ograjo. V istini kraljevsko delo.

14-letna mati. Pred berlinsko sodišče je prišlo dne 5. t. m. slabo razvito 14-letno dekletce, obdolženo raznih tatvin. Ker je mislil predsednik, da ima opraviti s otrokom, ki ljubi sladčice, jo je začel izpraševati: Kaj si hotela storiti z ukradenimi stvarmi? — Deklica odgovori: Prodati! „Za denar si hotela kupiti sladčic?“ — Deklica: Ne, hotela sem kupiti otroku živeža. — Predsednik jo vpraša: „Kakem otroku?“ — Deklica, svojemu! — Predsednik (skrajno začuden): Kaj, ti že imaš otroka? — Deklica je prikimala, ter začela krčevito jokati. Zdravnik je po-

vedal, da je deklico kot šolarico zapeljal neki omoženi mož, na kar so jo stariši spodili od hiše. Sodišče jo tatico oprostilo, ter jo z otrokom vred izročilo javnemu vzgojališču.

Strašna obsodba. V Terni so prijeli italijanski orožniki nekega čevljarja, ki je bil že trikrat obsojen v dosmrtno ječo, vrhutega pa še skupno na 176 let in sicer vsakokrat kontumaciran, to je, da so ga obsodili ne da bi bil on pred sodnijo prišel. Sodišča so sedaj v opravičenih skrbah, pri katerem bi najprej predsedel dosmrtno ječo, a čevljar se vklub temu smeje, ker je prepričan, da mu bodo ostalih 176 let morali spregledati.

Materna ljubezen. Blizu Pariza, glavnega francoskega mesta je živela vdova in posestnica velikega grada. Pred kratkim je umrla in se je vršil njen sijajni pogreb. Ko so vso zapuščino v gradu pregledali odprli so tudi vrata, katere so bile vedno zaprte. V sobici (kamri) so našli mrtvo truplo hčerke posestnice katero je ležalo že več let v tej sobici. Mati je tako ljubila svojo hčerko, da je ni pustila zakopati, temveč, da jo je shranila doma. Ko je bila hčerka umrla vršil se je sijajni pogreb, a krsta (truga), katero so nesli na pokopališče, je bila prazna. Mati je zaprla svojo mrtvo hčerko v izbo, v katero ni smel nihče. V tej izbi je molila gospa vsaki dan več ur, a nihče ni vedel, kaj ima v njej skritega. Materna ljubezen je zares brez konca, brez kraja.

Usmrtili se je hotela na Dunaju 19-letna dekla M. Nemečkova in sicer s kladivom. Tolkla je tako dolgo po njeni glavi, da je omedlela.

Gospodarske stvari.

Precepljanje sadnega drevja. Res, da se je o tem vprašanju že mnogo pisalo, a dosedanji gospodarski uspehi so z ozirom na dosegljive uspehe še jako skromni. Nakupovalci sadja se pritožujejo, kako težko je dobiti večjo množino sadja, posebno priljubljenega, po katerem se vedno povprašuje in ki bi ga draže plačevali. Odjemalci sadja z njim niso vselej zadovoljni. Pa tudi kmetovalci tožijo o nerodovitnosti drevja, o manj vrednih vrstah, ki ne gredo v denar, o občutljivosti nekterih dreves napram mrazu in ozeblinam in drugim boleznim. Nič kakor pritožbe in zopet tožbe. Kdo je tega kriv? Nebrižnost pri izbiranju vrst in plemen ob nasejanju, če se sploh sme o takem govoriti pri naših kmetih. So pač sadili, kar so laglje dobili, brez ozira na lego in kakovost zemlje. Seveda, potem tudi precepljanje nič ne pomaga. Mnogo je zakrivil slučaj, ki je na ta način bil merodajen, a mnogo tudi ceniki in sadjarske knjižice, ki priporočajo kar na stotine izvrstnega sadja. Tako so nastale napake in, žal, še nastajajo, ki tvorijo pri našem sadjarstvu glavni znak, a povzročajo nepovoljne uspehe. Sebična korist vsakega posameznika, pa tudi obča narodnogospodarska zahteva, da se te napake čimprej odpravijo, to velja pri novih nasadih tako, kakor pri starejših. Pri prvih nam je paziti na skrbno izbiro plemena, pri zadnjih pa na

precepitev, če še niso prestari. Pri nasadih, ki naj trajajo za vso dobo življenja, se pač priporoča preudarjati in resno prehtevati, kako jih dovesti na višini plodnosti. V to svrhu je prvi pogoj srečna izbira plemena. Kdor pa najde pogrešek slabe, nepriležne izbire v svojih nasadih, tisti naj ga popravi brez odlašanja stem, da nerodovitna drevesa precepi. To je mnogo laglje doseči, kakor se morda na prvi pogled misli. No, kdo bi se neki branil svoj sadovnjak povišati v vrednosti morda za več sto odstotkov? Čemu torej tarnati in jadikovati, če je pomoč tako lahka! Prepuščajmo javkanje opešanim starcem, mi pa se zavedamo svoje moči, kjer leži naš zaklad. Vzemimo žago in nož, pa hajd na prvo tako drevo: A treba preudarka, sicer zopet lahko grešimo. Glede izbire plemena ne iščimo sveta po knjigah. Ne dajmo se nalagati po zapeljivo pisanih cenikih, tudi ne po tujih pohvalah. Vsakteri posamezen sadjar naj si misli, da je društvenik velike sadonosne okolice, ter da se mu je prizadevati, da iz sadjarstva doseže kar mogoče največji dobiček. Čim enakoličnejši bo pridelek, čim prikladnejši tržnim zahtevam, tem lažja bo prodaja. Znano priporočilo sadnih plemen za prosto deželo popolnoma zadostuje še dandanes. Dobiti pa jih je povesodi. Zanje pričuje dolgoletna skušnja. Niti ni treba dolgo premissijevati in po knjigah brskati; oglej se le okoli sebe in že imaš svojo skušnjo, po kateri se ravnaj! Morda rase ktera manj imenitna vrsta jabolk ali hrušek v tvoji bližini, a gre vsekakor dobro v denar. Tedaj kaže to vrsto bolj razploviti, ker ti bo zvestejša kakor tuje, sicer imenitne vrste, pa v tvojem ozemlju in podnebjju ne shajajo. „Renski bob“ se vsekakor bolje obnaša, kakor „zimski beli kalvil“, čeprav se zadnji nazivlje kralj vseh jabolk. — Kakor rečeno, pri izbiri vrst se oziraj na krajevne razmere, ozemlje, lege podnebjje. Če ti razne vrste obetajo enak dobiček v pridelku, tedaj se je treba ozirati na tisto vrsto, ki jo kupovalci bolje plačujejo.

Loterijske številke.

Trst, dne 13. decembra: 63, 86, 51, 36, 41.

Gradec, dne 20. decembr: 8, 75, 11, 23, 49.

„Stajerčeva“ prošnja!

Vsakega tistega našega naročnika, kateri se iz enega kraja preseli v drugi kraj in nam piše, da mu naj njegov naslov (atres) predručimo, uljudno prosimo, da vsak tak naročnik, kateri želi, da se mu naš list pošilja v drugi kraj, zapiše poleg novega naslova (atresa) tudi ravno tisti naslov, pod katerem je naš časnik poprej dobival; tisti, ki imajo na svojih naslovih na desni strani tudi našo številko natisnjeno, naj tudi tisto število zapišejo. To zato, da gre delo hitreje izpod rok in da se ne prigodijo nikake pomote. Dobro je tudi, da vsak novi naročnik zapiše tudi hišno številko. Kdor se čisto na novo naroči, to je tisti, kateri „Stajerca“ od nas po pošti še ni prejemal, vsaki tisti naj zapiše na odrezek denarne nakaznice (postanwajzunge), ki se nahaja na levi strani: „Sem čisto novi naročnik“. Kdor pa nam pošlje denar po poštnem čeku, in hoče naročnino ponoviti, naj zapiše na sredini čeka, to je nad besedami

Erlagschein — Položnica

te-le besede: „Ponovim naročnino“ ali pa samo število, katero ima na svojem naslovu. Seveda se mora takoj spodaj pod temi besedami zapisati znesek, katerega pošlje in pa ravno takšen naslov (atres), kakoršnega dobiva od nas pisanega ali tiskanega. Ako nam pa kak čisto novi naročnik pošlje naročnino tudi po poštnem čeku, katerega je od kakega svojega prijatelja dobil, in bi se rad čisto na novo naročil, tisti naj tudi ravno tam zapiše besede „čisto novi naročnik.“

Pisma uredništva.

Amerika. Frank, Sakser New-York. Sprejeli smo 2 kroni 20 vinarjev! Prosimo za pismeno naročilo, ker drugače ne vemo, zakaj ste nam poslali denar.

Gotovlje pri Žalcu. Ne moremo sprejeti, toda prosimo pošljite prihodnjič kaj družega. Principijelno mi ne priobčimo nobenega dopisa, kateri je proti kakemu zares obče koristnemu podjetju. Z Bogom!

Iz ljutomerskega okraja. Gospod F! Ni mogoče sprejeti.

C. W. na Ščavnici. Žalibog ne moremo rabiti niti Vaše »Žrtve«, niti Vašega — »soneta«. Da se za naš list tako zanimate, nas veseli. Pošljite nam nekaj v prozi! Z Bogom!

Sv. Benedikt v Slov. Gor. Porabili bodemo, kolikor bo mogoče, prihodnjič.

Št. 47.178.

Razglas.

Štajerski deželni odbor je sklenil v svrhu polne izobrazbe viničarjev o obdelovanju ameriškanih trt tudi v letu 1903 po eden stalni viničarski kurs en sicer na:

1. deželni sadjarski in vinorejski šoli v Mariboru,
2. deželni viničarski šoli v Silberbergu pri Lipnici,
3. deželni viničarski šoli v Ljutomeru in
4. na deželni osrednji trtnici na Spodnjem Bregu pri Ptujju prirediti. Ti kurzi pričnejo se s 15. februarjem in končajo s 1. decembrom 1903.

V Mariboru se bode v letu 1903 14, v Ljutomeru 12, v Lipnici 20, in na Spodnjem Bregu 30 mladih

zemljiško-posestniških in viničarskih sinov sprejelo. Ti dobijo tam prosto stanovanje, celo hrano in razen tega še po 8 kron na mesec.

Izobrazba na teh kurzih je v prvi vrsti praktična in samo tako daleč tudi teorična, kolikor se to za predelavce in samostojne viničarje neobhodno potrebno izkaže. Po sklepu kurza dobil bode vsak udeležnik spričevalo o svoji uporabnosti.

V svrhu sprejema v enega teh kursov imajo prosilci svoje nekolkovane prošnje najpozneje do 10. januarja 1903 poslati deželnemu odboru.

V teh prošnjah označiti je natančno, v katerega zgorej imenovanih poučnih zavodov želi prosilec vstopiti in je še pridejati:

1. Izkaz, da je dotični že 16. leto svoje starosti prekoračil,
2. npravnostno spričevalo, katero je potrditi po župnijskem uradu,
3. zdravniško spričevalo, da prosilec ne trpi na kaki nalezljivi bolezni in
4. odpustno spričevalo ljudske šole.

Pri nastopu morajo se prosilci zavezati med celem časom kurza (od 15. februarja do 1. decembra 1903 nepretrgano v kurzu ostati in se vsem v izobrazbo se tičočih določil deželnih strokovnih organov podvreči.

Gradec, dne 20. novembra 1902.

Od štajerskega deželnega odbora.

755

Izvrstno božično darilce je gotovo šivalni stroj

iz tovarne (fabrike) Singer in drug.

Ti stroji so boljši, kakor vsi drugi. Plačajo se lahko na obroke.
Naročila naj se pošljejo pod naslovom

Singer & dr., Maribor, Gospodske ulice 24.

Cenik (Preiscourant) se dobi zastonj, poslati je treba samo naslov (adres).

Krojači in čevljarji, kupite naše stroje, poskusite njih in prepričali se bode, da nikjer boljših ne dobite.

Stajerska
ROGACKA
 KISELA VODA Tempel in Styria
 OSVEŽUJOČA PIJACA. Nepresegljiva zdravilna voda. SVETOVNOZNANA

79

Posestvo

Z dobro vspevajočo gostilno in tudi za različne kupčije pripravno, z lepimi zraven spadajočimi gospodarskimi poslopji, v nekem prijaznem kraju na Spodnjem Štajerskem in ob železnici ležeče, se zaradi smrti lastnika prav po ceni proda. Vpraša naj se pri **Hiloziji Lemesch**, gostilničarki v Teharjih pri Storah blizu Celja.

759

Prodaja se

posestvo

na Pohorju-Hoče.

Dne 24. januarja 1903 ob 11. uri dopoldne se bode pri c. kr. okrajni sodnji v Mariboru prodalo posestvo vl. št. 55 kat. obč. Pohorje-Hoče po javni dražbi. Posestvo meri 3 hektarje 14 arov travnikov, njiv in gozdov. Na posestvu stoji lepa zidana hiša in gospodarska poslopja.

Posestvo je sodnijsko cenjeno na 1855 kron in 40 vinarjev. Najmanjša ponudba je 1236 kron 94 vinarjev.

Kdor hoče kupiti, se opozarja na to posestvo, katero je v jako lepi legi. Oglasiti se je na dan dražbe pri omenjeni sodnji v Mariboru.

764

Morostno steljo

prodaja

(Torfstreu)

Adolf Selinschegg

v Ptuj.

763

Kathreinerjeva
 — Kneippova
 sladna kava. —

Nobena gospodinja naj ne odlašaja dalje uvesti to zdravo in ukusno kavino pijačo.

895 Prosim, pridite gledati

Karl Penteker

urar, srebrar in zlatar 598
 glavni trg št. 1 Ptuj glavni trg št. 1
 tik mesarja gospoda Luttenberger-ja
 priporoča svoje

ure, prstane, verižice za ure in uhane.

Vse po najnižji ceni.

Za vse ure se jamči. Švicarske žepne ure iz nikelnja za

tri goldinarje in dražje. Srebrne žepne ure od 4 gold. 50 kr. naprej. Budilnice za 1 gold. 50 kr. in više. Vsa popravila se točno in hitro izvršijo in se za nje jamči.

Opozorjam še mojo bogato zalogo uhanov in prstanov iz srebra, zlata in drugih kovin. Srebrni prstani za zaročence od 40 kr. naprej.

Pekovski učenec

močen, vsaj 16 let star, se takoj sprejme v učenje pri Jos. Ornig-u v Ptuj.

750

Trgovski učenec

iz dobre hiše, nemškega in slovenskega jezika popolnoma zmožen, se sprejme v trgovino z mešanim blagom pri And. Suppanz-u v Pristavi.

760

Razglednice za novo leto!

100 komadov za 3 krome, dobro izbranih za 4 krome, finih za 5 kron, najfinejših za 6 kron izdeluje tiskarna W. Blanke-ja v Ptujju.

V Ptujjski mestni plinarni (Gaswerk)

se prodaja 747

koks.

Lepo veliko posestvo na Koroškem

se pod ugodnimi pogoji in po nizki ceni odda.

To posestvo je oddaljeno poldrugo uro od železnične postaje in eno uro od mesta Pliberka (Bleiburg), leži na lepem ravnem kraju in obsega 63 oralov (johov) travnikov, gojzda in njiv.

Na tem posestvu stoji lepa zidana hiša, ki ima 3 sobe, 2 kleti, 1 kamro, 1 kuhinjo in veliko lepo podstrešje. Hlev tik hiše je z obokom (velban) za 24 glav živine z uto za steljo. Zgoraj je lep prostran škedenj s parmo. Tega hleva se tiči zopet veliki škedenj z veliko parmo in z uto za voze. Nad to uto je lepa lesena žitnica. Tik hiše je uta za drva. Svinjski hlevi imajo veliko dvorišče, skozi katero je napeljana dobra tekoča voda. Vse je v dobrem stanu. Iščejo se samo pridne roke za obdelovanje. — Zraven se tudi prodaja nekaj gospodarskega orodja.

Celo posestvo se ceni 13 tisoč kron, 8 tisoč kron ostane intabuliranih, ostanek se mora izplačati. Omenjenih 8 tisoč kron se plačuje po amortizaciji, to je tako, da se z obrestmi vred plačuje tudi kapital.

Več se izve pri načelniku posojilnice Tomazu Plešivčnik v Pliberku (Bleiburg) na Koroškem. 743

Iščem učenca

za lončarsko obrt, kateri je od poštenih starišev in ima dobra šolska spričevala. Ker imam veliko lončarijo, se bode pri meni mnogo naučil. Naslov: Wesiag Josef, lončarski mojster v Ptujju. 537

Redka priložnost!

Nobena sleparija!

En par močnih zimskih štifletnov za moške ali ženske s suknjevim podšivom (furo) in dvojnimi (dopelnimi) podplati se dobijo

za samo 3 goldinarje 752

v trgovini Bratov Slawitsch v Ptujju.

Pri naročilu zadostuje, ako se pove samo dolgost podplatov v centimetrih

Zima se je letos pri- snega je dosti, ki se do spomladi ne čela zgodaj, bode stopil; vsaki sprevidi toraj, da se stelje ne bode zamogo več dobiti Iz tega vzroka sem vpeljal

morostno steljo (Torfstreu)

v balah po 100 kilogramov

kar pride že radi tega ceneje kot slama, katere tudi primanjkuje, ker jo dobivam v celih vagonih.

Prosim tedaj cenjene posestnike zemljišč in vinogradov, da svoja naročila takoj zaupno napravijo meni, ker se po takem blago lahko odpelje kar od kolodvora, in se tako prihrani dovoz v moj magacin.

Popis o prednostih tega blaga kot nastelje in gnojilnega sredstva se lahko vedno pri meni pogleda, kjer tudi z ozirom na množino naročenega blaga naredim primerno ceno.

Spoštovanjem

Jos. Kasimir v Ptujju

trgovina z materijalnimi in barvnimi blagom, deželnimi pridelki, zaloga šampanjca iz kletij W. Hince-ja v Ptujju in zaloga piva Bratov Reininghaus iz Steinfelda. 754

50 polovnjakov izvrstnega vina

lastnega pridelka, za kojega pristnost se jamči, prodava veleposestnik v Halozah. Naslov pove upravništvo „Štajerca“. 732

Hlapca k volom

kateri je priden in močen (starejši ima prednost) sprejme V. Leposcha v Ptujju. 735

Proda se malo posestvo

Hiša ima dve sobe, kuhinjo in klet. Tik hiše je hlev in škedenj. Najbolj pripravno je to posestvo za kakega rokodelca. Hrami so pokriti z opeko (ciglom). K posestvu spadata dela gozda in dva vrta. Vprašati je pod naslovom: V Dvoru hiš. št. 21, pošta Pliberg (Bleiburg), Koroško. 741

Klobučarski učenec

z zadostno šolsko izobrazbo in iz dobre hiše se sprejme takoj v učenje pri Kajetan Bürger klobučarskem mojstru v Velikovcu (Völkermarkt). 757

Krojaškega pomočnika

išče za stalno delo Anton Klančnik, krojaški mojster Neuhaus pošta Lavamünd na Koroškem. 858

Ženitna podudba

37letni vdovec, lepe zunajnosti z štirimi otroci, ki ima lepa vinogradniška in zemljiška posestva brez dolga, v nekem večjem kraju, v okolici ormožki, želi v svrhu ženitve stopiti v korespondenco (dopisovanje) z deklico (najraje z kmečko hčerjo), ki je stara 28 do 40 let, je prijazne postave, se razume dobro na poljedelstvo in drugo domače gospodarstvo ter ima nekaj premoženja. Pisma naj se pošljejo: „A. B. poste restante Ormož (Friedau).“ 761

Sodarski pomočnik

išče službe. Isti je več tudi vsakega dela v kleti pri vinu in pivu. Ponudbe je poslati na upravništvo „Štajerca“ pod naslovom Martin Šaves, sodarski pomočnik. 762

Čudovito glasbeno orodje!

Novo! Novo!

Trombino

je najbolj zenzačna iznajdba sodanjega časa. To glasbeno orodje, ki se je v vseh društvenih krogih tako hitro priljubilo, je izvrstno in elegantno narejena trompeta z močnim glasom, na katero moremo trobiti, samo ako se pridenejo k temu pristojni trakovi z notami, torej brez učenja, brez znanja not in brez napora, takoj vsako melodijo. Trombino vzbuja povsod velikanski efekt in to tembolj, ako kdo v kaki družbi naenkrat nastopi kakor kak najizvrstnejši godec, dočim prej o taki spretnosti nihče ničesar ni slutil.

Najlepša zabava za hišo, društva, veselice, izlete (tudi s kolesi).

Vsak trak z notami ima 1—2 igri (pesmi, plese, korračnice itd.) in vsakemu instrumentu je priložen bogat imenik pesmij.

Trombinu stane z lahko umevnim navodilom:

I. vrsta, jako fino poniklana z 9 glasovi 3 gld. 50 kr.

II. vrsta, jako fino poniklana z 18 glasovi 6 gld. —

Trakovi z notami za 1 vrsto 30 kr.

Trakovi z notami za II. vrsto 50 kr.

Razpošilja po poštnem povzetju:

Henrik Kertész

Dunaj I., Fleischmarkt 9—901 703

Prosim brati!

Podpisani priporočam svojo bogato zalogo posebno v Švici nakupljenih zlatih in srebrnih ur, veliko zalogo zlatnine in srebernine po čudovito nizkih cenah.

Sreberna oklepna verižica	30 cm dolga,	15 gramov težka	gld. 1-10
"	"	20 "	" " " 1-40
"	"	50 "	" " " 3-20
"	"	100 "	" " " 5-
Ura budilka	gld. 1-50 in 1-90.	— Sreberne žepne ure od gld. 4— dalje, nikelnaste gld. 2-50.	

Prosim zahtevajte veliki cenik, katerega pošiljam zastoj in poštine prosto. urar in trgovina zlatnine in srebernine, delničar prve švicarske tovarniške družbe ur v Bilu in Genovi, zalagatelj c. kr. doljenjske železnice.

Franz Čuden,

Ljubljana, glavni trg.

746

Vse blago je pri c. kr. kontrolnemu uradu puncirano.

Najizvrstnejše in najboljše tamburlice (glasbeno orodje) izdeluje in razpošilja

prva sisečka tovarna tamburic

J. Stjepušin

Sisek (Hrvaško). 728

Ta tovarna je bila odlikovana na Pariški razstavi leta 1900 in na Milenijski razstavi leta 1896.

Razven vsega glasbenega orodja so tudi vsakovrstne sekirice (note) za različne instrumente v zalogi. Priporočajo se izvrstne gosli, citre, kitare, mandoline, harmonike in okarine. Za vsaki instrument se jamči.

Veliki cenik (Preiskurant) s slikami se pošlje na zahtevanje zastoj.

Ravno sedaj je izšla zopet knjiga (2. izdaja)

viničarski kažipot (Weinbauers Berater),

navodilo kako se zopet nasadijo vinogradi in kako se morajo obdelovati (knjiga ima 35 podob) Izadjetelj te knjige je

JANEZ BELLE,

potovalni učitelj deželne sadje- in vinorejske šole v Mariboru ob Dravi.

Knjiga je pisana v slovenskem in nemškem jeziku in velja eno krono 20 vin. s poštnino vred 1 K 30 h. Že dejstvo, da se je prva izdaja, (in sicer 2000 knjig) v enem letu popolnoma izprodala, jamči za to, da je ta knjiga za vsakega vinorejca velike važnosti. Cena slovenske knjige je samo 30 krajcarjev.

Dobi se v knjigarni **W. Blanke** v **Ptuju** pa tudi v vseh drugih knjigarnah.

Vsaki dan dvakrat

se dobijo

sveže (frišne) pivovarske tropine

v pivovarni

Tomaža Götza v Mariboru.

738

FRANZ SODIA

721

tvornica pušk v Spod. Borovljah na Koroškem (Unter-Ferlach in Unter-Kärnten)

priporoča izvrstne puške, kakor puške za šrot in kroglje, najizbornejša dovršitev za streljanje; ročno delo z jamstvom. — Velike ilustrovane cenike s podobami pošiljam vsakomur, kdor mi pošlje 15 kr. v markah poštnine prosto. — Moja tovarna prejela je že silno veliko pohval.

Allein echter Balsam aus der Schutzengel-Apotheke des

A. Thierry in Pregrada bei Rogač-Slatina.

Pri slabem prebavljanju in njegovimi postranskimi posledicami, kakor pri kolcanju, pri zgagi, pri napenjanju želodca in sploh, ako se v človeku preobilno napravi kisline; ako ima čut, kakor da bi bil preveč napolnjen itd., se naj vzame na en košček sladkorja 20 do 40 kapljic **A. Thierry-jevega balzama.**

S tem se doseže, da takoj nehajo bolečine, da se ukrepi želodec in poneha kašelj. Ta balzam je tudi za zunanjo porabo ter vpliva na rane tako, da kmalu zacelijo in več ne skelijo.

Posebno naj se pazi na zeleno, v vseh državah zaznamovano varstveno znamko (marko) nuno in na zavitek, v katerega so vtisnjene besede Ich dien. Brez teh znamenj naj se vsako drugo tako zdravilo kot nepravno ne sprejme.

Dobiva se ta balzam po pošti (frankirano) brez vsakih drugih stroškov, in sicer 12 malih ali pa 6 večjih steklenic za 4 krone, katere se morajo prej poslati.

Naslov je: Apotekar Thierry (Adolf) Limited, lekarna pri angelju varuhu v Pregradi pri Rogački-Slatini.

A. Thierry-jevo pristno centifolijem vlačilno mazilo

je najkrepkejšo vlačilno mazilo, katero s tem, da povzroči temeljito čiščenje, bolečine olajšuje in to še pri tako zastarelih ranah. To mazilo odstrani skoz omehčanje v rani se nahajajoča tuja telesa vsake vrste. S pošto 2 lončka 3 korne 50 vinarjev.

Apotekar Thierry (Adolf) Limited, lekarna pri angelju varuhu v Pregradi pri Rogački-Slatini.

Ogiblje naj se ponarejenja in pazi na gornjo na vsakem lončku vžgano varstveno znamko in firmo. 745

Brata Slawitsch v Ptuj

trgovina z nürenberškim in galantrijskim blagom

prodaja igrač, drobnega blaga, različnega obuvala (Schuhwaren), različne kužnhovine (Pelzwaren), pletenin (Wirkwaren), perila za možke, posebno tudi za delavce.

Na debelo.

Na drobno.

Priporočava vse v to stroko spadajoče reči, po jako nizki ceni in prosiva kupce, naj poskusijo, da se bodejo o najini točni in pošteni postrežbi prepričali

V najini podružnici (filiali) ravno tam, kjer se pride čez most v mesto, se dobi vso **manufakturno blago**, pravo domače platno za ruhe in za perilo, kakor tudi za vsako obleko. Posebno izvrstne **odeje** imava v zalogi, potem tople **robce**, sploh vsakovrstno zazimo potrebno blago, kakor pletene **srajce** (Jägerhemden), **suknje**, štrikane **nogavice** in **rokavice**, **blače** za možke in ženske tudi jako trpežne in tople **zimske kape**.

Prosiva skusite! Celo obleko za možkega ali za žensko kakor **srajco** (Jägerhemd), **blače**, **nogavice**, **rokavice**, vse jako tople, dobite že **samo za 4 krone**.

Ravnotam imava tudi trgovino špecerijskega blaga in sicer: najfinejšo ogersko **moko** (melo), izvrsten pravi domači **špoh**, **svinjsko maščo** in vse drugo, kar spada k špeceriji.

698 Ako naroči kdo kaj po pošti, se mu točno pošlje in sicer po poštnem povzetju (Nachnahme), ako nama ni znan.

Franc Schütz pri Sv. Trojici v Slov. gor.

zastopnik najboljše fabrike za stroje

Ph. Mayfarth-a iz Dunaja

prodaja

mlatilnice, slamoreznice, stroje za jabolke mleti ter sploh vsakovrstne stroje.

Stroji se lahko tudi pri njem ogledajo in se lahko plačujejo na obroke (rate). Blago je vso zanesljivo. Pogoji so zelo ugodni. 722

Priporočam razun mojega špecerij-skega, materijalnega in barvnega blaga:

Ogersko melo po 11, 12, 13, 14, 15, kr., vaju-perle, rozine, fige, rožiče in kvas. Vsakovrstne dišave (gvirec), salpeter, smolo. Špeh, svinjsko mast, maslo, švicarski sir, sol, in harinke. Riž po 10, 12, 14, 16, 18, 20. kr. Kavov po 1 gl., 1 gl. 20, 1 gl. 40, 1 gl. 60, 1 gl. 80. Sladkor v grudah, kockah in zdrobljen. Spiritus za goroti, za žganje in jesih delati. Mast za čevlje mazati in mast za vozove. Vsakovrstne farbe, firnež ter-pentin, in vsakovrstno blago najboljše vrste in po najnižjih cenah.

Jos. Kasimir v Ptuj

poleg „Štajerca“, kjer je bila poprej moja trafika. 707

Mestna hranilnica v Celji.

1. Celjska mestna hranilnica nahaja se v lastnem zavodnem poslopju, Ringstrasse števil 18.
2. Hranilni vložki obrestujejo se s 4%, nimi obrestmi; rentni davek trpi hranilnica. Stanje vložkov znašalo je koncem leta K 8.888.560-42.
3. Posojila na hipoteke se s 5%, nimi, menična posojila s 5½%, nimi in zastavna posojila proti 5%, nimi obrestmi oddajajo.
4. Hranilnica daje v najem železne blagajnične predale pod zaklepom najemnika in pod sozaporom hranilnice v varno shranjenje vrednostnih papirjev; prevzame tudi odprte depote.
5. Vplačila v Celjsko mestno hranilnico zamorejo se tudi potom vložnega lista ali čeka poštne hranilnice na račun števil 807-870 izvršiti. Vložnice se oddajajo na zahtevanje.
6. Podružni zavod in Giro-Cento avstr. ogerske banke.
7. Kreditno in posojilno društvo »Celjske mestne hranilnice« daje menična posojila proti 5½%, nimi obrestmi.
8. Uradne ure za stranke so ob delavnikih od 9—12 ure dopoldne določene do preklica.

Ravnateljstvo.

4 pari čevljev za samo 2 gld. 50 kr.

se pošljejo le zaradi nakupa velike množine za tako nizko ceno. 1 par moških, 1 par ženskih čevljev, rujavih za vezati, z močnimi zbitimi podplati, najnovjše oblike; dalje 1 par moških in en par ženskih modnih čevljev z obsivom, elegantni in lahki. Vsi 4 pari za 2 gld. 50 kr. Pri naročilu zadostuje dolgost. Pošilja se proti poštnemu povzetju. Zaloga čevljev

Jungwirth, Krakov 21. Poštni predal 29. Neugajajoče se vzame takoj nazaj. 462

Brata Slawitsch

v Ptuj

priporočata izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A	70 K — h
Singer Medium	90 „ — „
Singer Titania	120 „ — „
Ringschifchen	140 „ — „
Ringschifchen za krojače	180 „ — „

nerva A	100 „ — „
nerva C za krojače in čevljarje	160 „ — „
nerva C za krojače in čevljarje	90 „ — „
linder Elastik za čevljarje	180 „ — „

li (Bestandtheile) za vsakovrstne stroje. Cene po pogodbi na obroke (rate). Cenik brezplačno. 643

Vsakemu poljedelcu se priporoča
 „dr. P. Schuppli-ja navodilo za živino-
 rejske tečaje na Oberhofu“.

V tej knjigi se nahajajo poučljivi predpisi
 in nauki o živinoreji in živinovzgoji, mle-
 karstvu in sirarstvu.

Dobiva se v vsaki knjigotržnici po nizki ceni.

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta

Ptuj

Vstanovljena
 leta

1862.

Čekovnemu ra-
 čunu št. 308051
 pri c. kr. poš-
 tno-hranilničnem
 uradu.

Mestni de-
 narni zaved.

Giro konto pri
 podružnici avst.
 ogersk. banke
 v Gradca.

Uradne ure
 za poslovanje s
 strankami ob de-
 lavnikih od
 8—12 ure.

Občenje z
 avst. ogersko
 banko.

priporoča se glede vsa-
 kega med hranilnične zadeve spada-
 jočega posredovanja, istotako tudi za posredo-
 vanje vsakoršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno

vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

Trgovina z barvami in ščetinarstvom.

J. Sorko

v Ptuj.

Ungartorgasse 4, nasproti velike kasarne.

Najnižje cene!

Prodaja vsakovrstnih oljnatih barv (farb), firneža, terpentina, lakov, sikatifa, brunolina, laka za polituro, laka za usnje in železo, papirja za fladrati. Prodaja šablon, zlate, srebrne in bakrene bronce, kakor tudi vsakovrstne suhe barve. V zalogi so vsakovrstne barve, s katerimi lahko vsak sam barva stofe, rute i. t. d.

Ščetinarsko blago.

Priporočam vsakovrstne pinzelne in pripravo za lazuro, krtače, za obleko, krtače za glavo, za čevlje snažiti; konjske krtače iz čiste konjske žinje, krtače za govedo snažiti, gobe za vozove snažiti, gobe za šolarje, pasje biče, gajželnike, vso pleteničarsko blago i. t. d.

Zidarjem, mizarjem, sedlarjem i. t. d. dovolim posebno znižane čene.

Prevzamem tudi vsakovrstna slikarska in barvarska dela.

584

S spoštovanjem

J. Sorko.

Ptujsko kopališče

Gorna dravska ulica v Ptuj.

Vsaki dan kopele v banjah, pršne in mrzle kopele.

Vsaki torek, četrtek in v soboto soparne kopele in sicer ob pol eni uri popoldan. — Soparne kopele imajo take vspehe kakor krapinske toplice. Daljša pojasnila daje gosp. Jos. Rasimir in v kopališču samem.

Stavbinsko podjetje.

Ladislavus Johann Roth

inženir in oblastveno aut. mestni stavbenški mojster

Gartengasse (hotel Strauss) Celje Gartengasse (hotel Strauss)

Stavba mostov iz kamna, cementa in železa, tudi stavba mostov za silo.

Vodna stavba: stavba turbin, jezov in zatvornice iz lesa, kamna in cementa, kakor reguliranje potokov in rek, varstvena naprava obrežij, priprave za osuševanje, sploh vsa vodna dela v vsakem obsegu.

Razen teh del prevzemlje ta firma tudi brezhibno postavljanje mašin in druga fundamentna dela iz petona, trotoarje iz petona, petonska tla, tlakanje z ali brez da bi se plošče priskrbele, kakor tudi vse v to stroko spadajoča dela. — Pojasnila in proračune podeljuje firma na željo radovoljno in po najkulantnejših pogojih.

523

Stavbinsko podjetje.

Stavba cest in potov, kakor tudi traciranje taistih.

Podzemski dela: (Tiefbauten) kanaliziranje, polaganje cevij, vodovodne stavbe.

Stavbe na površju (Hochbauten) in sicer: vile, hiše in gospodarska poslopja, fabrike in javna poslopja, adaptacije vsake vrste.

Stavbinsko podjetje Ladislavus Joh. Roth

inženir in oblastv. aut. mestni stavbenški mojster.

C. kr. priv.

tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripoznano izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljajoči dobroti, kakor tudi svoje priznano izvrstno apno.

Priporočila in spričevala

raznih uradov in najslavitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

Dunaj, III/3 Rennweg 5.

744

Jos. Gspaltl

Ptuj

Cerkvena ulica št. 16.

zlatar, srebrar, optiker in urar

priporoča svojo

obilno sortirano zalogo

588

v blagohoten obisk.

Vsakovrstna popravila zlatnine in srebrnine, optičnega blaga in ur se zvršijo hitro in po ceni.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuj

zraven klalnice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi i. t. d. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d.

30

Občinska hranilnica

v Ormoži

(Gemeinde-Sparkasse in Friedau)

obrestuje vloge po $4\frac{1}{2}\%$ in jih sprejema

vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 4. ure popoldne in vsako nedeljo od $1\frac{1}{2}$ 9. do 11 ure dopoldne.

Obresti se pripisujejo polletno h kapitalu, ter plačuje rentni davek hranilnica sama in ga ne odtegne vlagateljem, tako, da dobijo isti popolnoma $4\frac{1}{2}\%$ obresti.

656

Ravnateljstvo.

Močen učenec

699

z dobro šolsko izobrazbo se s celo oskrbo sprema v učenje. Karl Rayer, trgovec v Arzelinu pri Vojniku.

Andropogon

Postavno zavarovano dokazano najboljše sredstvo za rastenje las.

Zdravniško priporočeno. Uspeh zajamčen. Izdelovanje in glavna razpošiljalnica.

P. HERRMANN

v Zg. Pulskavi na Štajerskem (Ober-Pusgau in Steiermark).

Dobiva se v steklenicah po 3 krone tudi pri sledečih firmah: v Ptuj: Brata Slawitsch; v Mariboru: M. Wolfram, J. Martinz, G. Pirhan, A. Pristernik; v Celji: A. Kolenz; v Radgoni: Pontek & Kramberger; v Celovcu: A. Schaffer; v Ljubljani: V Petrič; v Slov. Gradcu: Bastianschitsch; v Poljčanah: Krautsdorfer; v Konjicah: A. Stepischnig.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Pauk.

Dobre cenene ure

s 3letnim pismenim jamstvom razpošilja zasebnikom

HANNS KONRAD

tovarne za ure in eksportna hiša zlatnin

Most št. 194 (Brüx) Češko.

Dobra nikelnasta remontoarka gld 3-75

Prava srebrna remontoarka „ 5-25

Prava srebrna verižica „ 1-20

Nikelnasti budilec „ 1-75

Moja tvrdka je odlikovana s c. kr. orlom, ima zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč in tisoč priznalnih pisem.

Ilustrirani katalog zastoj in poštne prosto. 510

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekladanja v New York in v Philadelphia. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji ali

Ant. Rebek, konc. agent

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 34. 537

Carl Hantich

državno izprašani nadlogar, gozdarski zemljemerec in oblastveno potrjeni civilni zemljemerec v Mariboru

Priporoča se v zanesljivo izvrševanje vseh v geometrično in gozdarsko svrhu spadajočih del. 607

Redka prilika.

Čudovito po ceni

400 kosov za 1 gld. 80 kr.

Ena draž. pozlačena 36 ur natančno tekoča lepa anker-ura z kazalom na sekunde, za katero se jamči tri leta, 1 eleg. verižica za gospode, 1 prvi srebrni prstan za gospode ali dame z žlahtnim kamnom, v ognju pozlačen, 1 par pravih srebrnih uhanov, oboje ces. kr. puncirano, 1 fini nastavek za smodke z bernstajnom, 1 garnitura manšetnih in srajčnih gumb iz double-zlata, patentovana zapon 3%, zlata, 1 f žepni nožič, 1 f usnjata mošnja, 1 prakt. žepno toaletno zrcalo z etuijem, 1 ff žepni tintnik, 1 prijetno dišeče toaletno milo, 1 spisovnik za pisma, poraben za vsakogar, 36 komadov kin. čudežnih cvetlic 3 kom. čudovitih prerokovanj, ki vzbujajo smeh in še 300 različnih predmetov, ki se v hiši potrebujejo. Vse skupaj z uro, ki je sama vredna tega denarja, velja proti poštnemu povzetju ali če se denar naprej pošlje samo 1 gld. 80 kr. skoz razpošiljalnico Ch. Jungwirth, Krakau, F. Risiko izključen. Za neugajajoče se vrne denar.

Črevljarjem

Priporočava fini žamet

(Schuhsamt), lastin in vse kar rabi čevljar za izdelovanje finega, pa tudi močnega in trpežnega obuvala. Cena jako nizka, blago dobro.

Brata Slawitsch, Ptuj.

705

Tisk: W. Blanke v Ptuiu.